

Duurzaam op weg in Noord-Holland

POSITION PAPER
PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN 2019

Duurzaam op weg in Noord-Holland

De sector transport en logistiek is onmisbaar voor het dagelijks leven van alle inwoners en voor het bestaansrecht van bedrijven in Noord-Holland. Of het nu gaat om de bevoorrading van winkels, het bezorgen van pakketten of het leveren van materialen voor de bouw: we hebben er allemaal iedere dag mee te maken. Er is een directe relatie met economie en werkgelegenheid. Provincie en bedrijfstak hebben in de komende jaren gemeenschappelijke uitdagingen. In deze notitie geeft Transport en Logistiek Nederland (TLN) aan hoe we daarop een antwoord kunnen geven, in het belang van de inwoners van Noord-Holland.

Wat zijn die uitdagingen?

De grootste uitdagingen voor de sector transport en logistiek in Noord-Holland zijn volgens TLN:

1. bereikbaarheid en infrastructuur die daarvoor zorgt;
2. duurzame mobiliteit en innovatieve mogelijkheden om dat te bereiken;
3. een ruimtelijke ordening die inspeelt op ontwikkelingen en
4. een arbeidsmarkt waar vraag en aanbod in evenwicht zijn.

Deze vier punten worden verderop uitgewerkt.

Sector Transport en Logistiek

De sector transport en logistiek draagt jaarlijks 53 miljard euro bij aan de Nederlandse economie. Met 650.000 arbeidsplaatsen levert de bedrijfstak een forse bijdrage aan de werkgelegenheid. Een goed ondernemersklimaat is onontbeerlijk voor deze sector en van belang voor de ontwikkeling van de samenleving, ook in Noord-Holland. Samen met het bestuur in Noord-Holland wil TLN het ondernemersklimaat verder optimaliseren.

TLN

Transport en Logistiek Nederland (TLN) is dé belangenbehartigende ondernemersorganisatie van en voor de sector. TLN is actief op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau, daarbij nadrukkelijk rekening houdend met maatschappelijke doelstellingen en ontwikkelingen. Het gaat daarbij om beleid dat zijn uitwerking heeft op korte, maar zeker ook op lange termijn.

Nederland is de toegangspoort van en naar Europa. We kunnen het ons niet permitteren om verder vol te lopen en vast te staan. Een goede bereikbaarheid en een robuuste regionale infrastructuur zijn ook voor Noord-Holland essentieel voor economische groei. Provincies zijn verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van provinciale (verbindings)wegen, bruggen en tunnels. Daarnaast kan de inzet van de provincie doorslaggevend zijn voor het oplossen van knelpunten op het hoofdwegennet. Bijvoorbeeld door een gezamenlijke lobbyinzet of door cofinanciering. Investerings in infrastructuur zijn nodig om onze concurrentiepositie te behouden. Dit is van belang voor de economie, de leefbaarheid en voor de veiligheid van onze inwoners. De infrastructuur moet overal op orde zijn, in drukke regio's maar ook in krimpgebieden.

Knelpunten wegennet

TLN vraagt aandacht voor de onderstaande knelpunten in Noord-Holland:

1. A10 Ring Noord

De A10 Ring Noord krijgt steeds meer verkeer te verwerken. Amsterdam groeit de komende jaren flink, de mobiliteitsbehoefte neemt daardoor sterk toe. De stedelijke aansluitingen op de A10 Noord hebben daarom meer capaciteit nodig.

2. A8-A7 Amsterdam - Hoorn en knooppunt Zaandam

De A7 van Hoorn tot aan knooppunt Zaandam moet volgens TLN 2x4 rijstroken worden. Het is dan ook nodig om de capaciteit van knooppunt Zaandam te verhogen.

3. A9 Noordwest Amsterdam

De A9 zal in de toekomst een fors knelpunt worden. Aan knooppunt Rottelpolderplein wordt inmiddels gewerkt, maar dit is niet voldoende. Om de A9 toekomstbestendig te maken ziet TLN de A9 het liefst per 2030 met 2x4 rijstroken.

4. A1 Amsterdam - Amersfoort

De A1 tussen Muiderberg en Eemnes is fysiek gezien moeilijk en zeer kostbaar om verder uit te breiden. Om de druk te verminderen kan een oplossing gevonden worden door de N201 vanaf Amstelhoek naar de A27 onder Hilversum op te waarderen naar 2x2 rijstroken. Dit vergt samenwerking met het Rijk en de provincie Utrecht. Met deze aanpak kan de huidige N201 beter worden aangesloten op recreatie- en natuurwaarden.

5. Duinpolderweg N206-A4

In de regio Zuid-Kennemerland is een groot gebrek aan west-oost verbindingen. De Duinpolderweg voorziet in dat tekort. Een 2x2 rijstroken beperkt voor goederenverkeer veel schade. Volgens TLN is de aanleg van deze verbinding écht noodzakelijk.

Verder is het belangrijk dat de capaciteit op de N9, N99, N504 omhoog gaat. Tot slot ziet TLN de N240 graag doorgetrokken tot Medemblik.

Verbetering verkeersveiligheid

De transportsector wil bijdragen aan het terugdringen van het aantal verkeersdoden in Nederland. TLN organiseert lessen 'Veilig op weg' op basisscholen en promoot veilig weggedrag bij chauffeurs en transportbedrijven. Dat is echter niet genoeg.

Er zijn extra middelen nodig om met name het provinciale wegennet veiliger te maken. Eén op de vijf verkeersdoden valt op provinciale wegen, terwijl slechts 6% van het wegennet provinciaal is. Het Rijk heeft 50 miljoen euro extra vrijgemaakt voor verkeersveiligheid op N-wegen. TLN roept Noord-Holland op hiervan gebruik te maken en samen met de (lokale) verkeersdeelnemers te kijken naar structurele oplossingen die de verkeersveiligheid verbeteren.

Scheiden van verkeer op N-wegen

Veel provinciale N-wegen faciliteren zowel snel als langzaam verkeer. Door de diversiteit aan weggebruikers komt veilige en efficiënte verkeersafwikkeling in de knel.

Ook vrachtautochauffeurs ondervinden daar tijdens provinciale routes hinder van. De veiligheid van en doorstroming voor alle weggebruikers laat dan zwaar te wensen over.

De verkeersafwikkeling zal fors verbeteren door diverse weggebruikers te scheiden door aanleg van:

1. een hoofdrijbaan voor doorgaand en snelverkeer
2. separate fietsstraten/paden inclusief eventueel bestemmingsverkeer en
3. een parallelweg voor landbouwverkeer met eventueel bestemmingsverkeer.

Deze aanpak levert optimale doorstroming en een hogere verkeersveiligheid voor alle weggebruikers van de N-wegen op. TLN werkt graag met u samen om deze aanpak te realiseren.

Stimulering multimodaal vervoer

Naast wegtransport is vervoer over spoor en water noodzakelijk om de groeiende behoefte aan goederenvervoer in goede banen te leiden. TLN dringt er bij Noord-Holland op aan om ondernemers in transport en logistiek te stimuleren om ook andere vervoersconcepten dan wegvervoer te gebruiken. Dat kan door het initiëren van haalbaarheidsstudies naar potentiële overslagpunten voor spoor en water en het opzetten van structureel overleg tussen betrokken stakeholders.

Sluitend netwerk voor toegang van LZV's

Op steeds meer (provinciale) wegen zijn Langere en Zwaardere Vrachtautocombinatie's (LZV) toegestaan. Dit kan het aantal ritten met 15 tot 30% verminderen. Dat is goed voor de luchtkwaliteit, tegengaan van congestie en vermindering van de geluidshinder. Uit proeven blijkt dat de verkeersveiligheid niet in het geding is.

TLN pleit voor het vrijgeven van N-wegen voor LZV's als blijkt dat er geen inhoudelijke bezwaren tegen zijn.

Voldoende en veilige parkeerplaatsen voor vrachtauto's

Er zijn nog altijd onvoldoende (beveiligde) parkeerplaatsen voor vrachtauto's. Het tekort neemt toe. Als toegangspoort van Europa ligt het voor de hand dat Nederland zijn verantwoordelijkheid neemt en zorgdraagt voor voldoende en veilige parkeerplaatsen langs het hoofd- en onderliggend wegennet. Er is behoefte aan slim cameratoezicht. Jaarlijks is er 350 miljoen euro schade door ladingdiefstallen. Voldoende veilige parkeerplaatsen zijn in het belang van de veiligheid van de chauffeur, de lading, de weggebruiker en de concurrentiepositie van Nederland als poort van Europa.

In Noord-Holland zijn de tekorten het meest nijpend in de omgeving van de A4 (knooppunt de Hoek). De provincie kan samen met aanliggende gemeenten (private) initiatieven ondersteunen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van grond. Ook kan de provincie een regisserende en coördinerende rol op zich nemen en partijen bijeen brengen.

Onze mobiliteit móet verduurzamen. Technologische ontwikkelingen helpen daarbij. De ambitie van TLN is glashelder: halvering van de totale CO₂-uitstoot van het wegvervoer in 2030. Al in 2025 moeten steden in principe zonder schadelijke uitstoot (zero emission) worden bevoorrad. Dat is alleen mogelijk als transporteurs en logistiek dienstverleners, verladers, voertuigproducenten, energieleveranciers en overheden intensief samenwerken. Ook de bijdrage van Noord-Holland is hierbij belangrijk. Denk bijvoorbeeld aan allerlei innovatieve toepassingen die bijdragen aan het beter benutten van bestaande infrastructuur.

Drie sporen naar verduurzaming

Omdat emissieloos transport met vrachtauto's buiten de steden voorlopig technisch nog niet realistisch is, zet TLN in op drie sporen.

1. Zero emission in de stedelijke logistiek, met volledig elektrische of hybride distributievoertuigen, of voertuigen met waterstof-aandrijving.
2. Low emission op langere afstanden in het binnenland, met vloeibare of gasvormige biobrandstoffen.
3. Verdere verhoging van de doelmatigheid in logistieke ketens.

Op langere termijn is waterstof waarschijnlijk een belangrijke duurzame brandstof voor de transportsector. Aardgas is wat TLN betreft geen route naar een duurzame toekomst. CNG of LNG zijn immers fossiele brandstoffen. De ontwikkeling van tankstations voor CNG of LNG is daarom alleen zinvol als daarmee op korte termijn een omschakeling naar duurzame gassen mogelijk is.

Landelijke toegangsregels

Om schoon rijden te bevorderen, heeft het bedrijfsleven behoefte aan duidelijkheid voor een langere termijn. Landelijke uniforme toegangseisen tot binnensteden zijn essentieel. Logistieke dienstverleners opereren vaak bovenregionaal of landelijk. Een fragmentatie in hun wagenparken staat efficiënte en rendabele bevoorrading in de weg. Ook is het belangrijk dat er een infrastructuur komt voor schone brandstoffen. Provincies kunnen bij deze ontwikkelingen een stimulerende en coördinerende rol spelen.

Efficiëntere bevoorrading door data delen

Door technologische ontwikkelingen en digitalisering kan de bevoorrading van binnensteden efficiënter. Daarvoor is nodig dat private data van ondernemers worden gekoppeld met publieke data van overheden over wegafsluitingen, voertuigbeperkingen en de actuele doorstroming.

Op provinciale wegen kunnen slimme – met internet verbonden – verkeerslichten direct communiceren met vrachtauto's. Als een vrachtautochauffeur 'real time' informatie krijgt over de snelheid waarmee een verkeerslicht kan worden benaderd, is een forse besparing op brandstof mogelijk. Dat biedt voordelen voor ondernemers, maar zeker ook voor de luchtkwaliteit. TLN onderzoekt graag met u welke mogelijkheden er zijn om binnen Noord-Holland een pilot te doen met deze vorm van het delen van data.

Voldoende ruimte voor logistieke bedrijvigheid

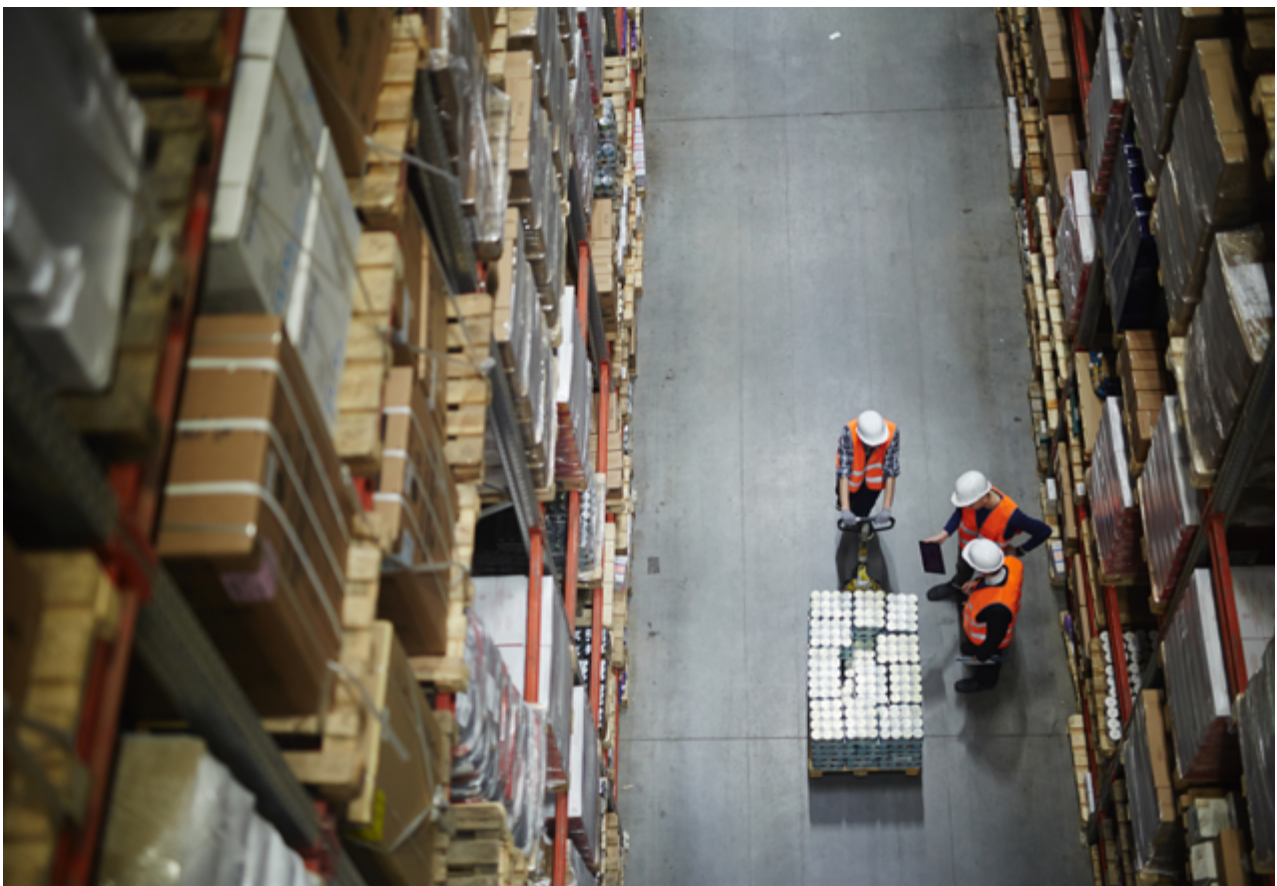
De vraag naar logistieke diensten is afgelopen tijd sterk toegenomen. Een recente conjunctuurenquête van TLN leert dat een record aantal bedrijven in de sector wil uitbreiden. De vraag naar ruimte voor logistieke bedrijvigheid neemt komende jaren verder toe. Dat beïnvloedt de ruimtelijke ordening.

Voldoende ruimte voor groei

Nu de economie aantrekt, is het van belang dat Noord-Holland een actieve rol neemt bij het toewijzen van ruimte voor logistieke bedrijvigheid. Een wereldwijde topsector die bereid is te investeren in nieuwe werkgelegenheid mag niet in de groei belemmerd worden door een gebrek aan ruimte. In de praktijk blijken gemeenten niet altijd open te staan voor verdere ontwikkeling van bedrijventerreinen met veel logistieke bedrijvigheid. Als gemeenten uitbreiding of nieuwbouw van logistieke bedrijvigheid gaan weren, ontstaat een tekort aan ruimte. TLN vraagt de provincie dit te vermijden.

Stimulering van logistieke ontkoppelpunten

Logistieke ontkoppelpunten (LOP's) gaan een rol spelen in toekomstige transport- en logistieke processen gericht op stedelijke, regionale en netwerkdistributie. TLN zet zich in voor een netwerk van logistieke ontkoppelpunten aan de rand van steden. Hier verwisselen transport-bedrijven voertuigen, vindt opslag plaats en worden goederen overgeladen in 'zero-emission' voertuigen voor stadsdistributie. Lokale bevoorrading gebeurt dan met kleine, schone voertuigen en het verkeer tussen de ontkoppelpunten en distributiecentra vindt plaats met grote voertuigen, zoals LZV's. Het is van grote betekenis dat Noord-Holland de komst van dergelijke LOP's stimuleert, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van grond. Een LOP kan op verschillende manieren ontstaan. Het kan een netwerk zijn van kleinschalige LOP's bij bestaande vervoerende en/of verladende bedrijven op het eigen terrein. Het kan ook een terrein zijn dat informeel al als LOP wordt gebruikt.

Een goed werkende regionale arbeidsmarkt

De provincie heeft op het terrein van de arbeidsmarkt geen formele functie of wettelijke taak. Toch roept TLN Noord-Holland op om aandacht te besteden aan de regionale arbeidsmarkt. De sector is naarstig op zoek naar vrachtautochauffeurs, personeel voor het middenkader en ook naar verhuispersoneel. Het personeelstekort is dermate nijpend dat er capaciteitsproblemen ontstaan. TLN heeft een aantal suggesties voor Noord-Holland op een rij gezet, waarmee de provincie kan bijdragen aan de ontwikkeling van de regionale arbeidsmarkt.

Grote behoefte aan personeel

De sector transport en logistiek is ook in Noord-Holland dringend op zoek naar personeel. Uit het laatste conjunctuuronderzoek van TLN blijkt dat 60% van de ondernemers in de bedrijfstak het moeilijk of zeer moeilijk vindt om vacatures op te vullen. In het conjunctuuronderzoek verwoordde een ondernemer het als volgt: *“2017 was een goed jaar, echter met de kanttekening dat het een veel beter jaar had kunnen zijn als wij voldoende bezetting hadden gehad op onze wagens. Ondanks de vele advertenties bleek het een onmogelijke opgave om vrachtwagenchauffeurs te vinden. Hierdoor stonden wagens stil en moesten wij ons uiterste best doen om het werk uit te besteden. In sommige gevallen moesten wij zelfs ‘nee’ verkopen. Iets wat normaal niet in ons woordenboek voorkomt.”*

Goed zicht op het arbeidspotentieel

Een goed zicht op het beschikbare arbeidspotentieel is onontbeerlijk. TLN pleit ervoor dat Noord-Holland onderzoek laat doen naar trends en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in de provincie. Dat biedt waardevolle informatie over de beroepsbevolking, werkgelegenheid, mobiliteit en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Een goede regionale arbeidsmarktontwikkeling is hiervan afhankelijk.

Regionale samenwerkingsverbanden

TLN adviseert om in regionale samenwerkingsverbanden gezamenlijk te investeren in mensen die nu nog niet werken. Alfabetiseringstrajecten, (Nederlandse) taalcursussen, het behalen van een rijbewijs zijn voorbeelden van inspanningen die de kans op werk voor diverse doelgroepen sterk vergroten. Dat stelt ons in staat om medewerkers tijdens het werk op te leiden via de Branche Kwalificatie Structuur Logistiek.

Goede aansluiting beroepsonderwijs en arbeidsmarkt

ROC's leiden de vakmensen van de toekomst op. Ondernemers kijken reikhalzend uit naar deze nieuwe werknemers. Dan is van belang dat zij een opleiding hebben gekozen met een goed regionaal arbeidsmarktperspectief. Dan kunnen ze hun relevante kennis en kunde inzetten bij werkgevers in de buurt. Het is gewenst dat onderwijs en ondernemers daarover onderling en met elkaar in gesprek gaan. Noord-Holland kan een dergelijk doelmatigheidsgesprek faciliteren. Daarbij deelt TLN graag met u de reeds behaalde successen en expertise.

Transport en Logistiek Nederland

Boris Pasternaklaan 22
2719 DA Zoetermeer

Contactpersoon: Jaap Verkiel

T 088-4567 113

E jverkiel@tln.nl

